

Uzasadnienie

Zwiększająca się populacja współczesnych miast stanowi dla nich wyzwanie na bardzo wielu płaszczyznach. Jedną z nich jest suwerenność żywieniowa ich mieszkańców, w ramach której niezwykle istotny jest dostęp do świeżych, uprawianych lokalnie owoców i warzyw. Rozwój rolnictwa miejskiego jest na świecie nurtem rozwijającym się coraz silniej, czego doskonałym przykładem są działania podejmowane przez Paryż czy Nowy Jork. Jedną z niezwykle cennych form rolnictwa miejskiego są ogrody społeczne. Ogrody te zakładają i prowadzą mieszkańcy miast, budując wokół nich społeczności zaangażowane i zintegrowane wokół wspólnego celu. Takie społeczności są również w Mieście Krakowie. Od 2017 roku na terenie Miasta Krakowa powstało 10 ogrodów społecznych, a kolejne przedsięwzięcia oczekują na weryfikację. W związku z rosnącym zainteresowaniem mieszkańców tymi inicjatywami, ale również mając na celu dalszy ich rozwój, opracowane zostały szczegółowe zasady regulujące zarówno ich powstawanie, jak i dalsze funkcjonowanie, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały. Ich powstanie poprzedzone zostało uchwałą NR XI/181/19 Rady Miasta Krakowa z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa dot. opracowania programu rozwoju na terenie miasta Krakowa ogrodów społecznych. Uchwała ta zakładała m.in. opracowanie „zasad zakładania ogrodów społecznych, zakres i formy wsparcia udzielanego przez Gminę Miejską Kraków osobom i podmiotom inicjującym powstanie ogrodów społecznych, wzorcowy projekt regulaminu tworzący ramy prawne ich funkcjonowania.”

Innowacyjnym rozwiązaniem określonym również w niniejszej uchwale jest wprowadzenie nowego modelu ogrodów społecznościowych – ogrodów społecznych parcelowych, stanowiących społeczny model ogrodów działkowych, dostępnych za symboliczne opłaty szerokiemu gronu mieszkańców.

Dzięki wprowadzeniu niniejszych zasad, Miasto Kraków jako pierwsze miasto w Polsce podejmie kroki, których celem będzie zapewnienie mieszkańcom dostępu do zdrowej i zróżnicowanej żywności, pomoc w rozwijaniu pasji ogrodniczych, zapewnienie ruchu na świeżym powietrzu, zdobywanie nowych umiejętności, a także głębokie poczucie więzi.

Na potrzeby koordynacji działań związanych z ogrodami społecznymi w Zarządzie Zieleni Miejskiej w Krakowie jest zatrudniona jedna osoba, która docelowo ma piastować stanowisko „Koordynatora ds. ogrodów społecznych”. Jej zadaniem jest koordynowanie i pomoc w zakresie zakładania i prowadzenia zarówno ogrodów społecznych, jak i ogrodów przyszkolnych o charakterze społecznym w ramach projektu „Ogród z klasą”.

ZZM wspiera materialnie ogrody społeczne poprzez przekazywanie na ich rzecz na etapie zakładania „Pakietu na start”(koszt ok. 500 zł), a w trakcie funkcjonowania, w zależności od potrzeb przekazuje zbiorniki na wodę deszczową, ziemię, wodę do podlewania oraz zapewnia usługi np. koszenia czy wywozu śmieci w ramach tzw. ogólnego utrzymania zieleni na dzielnicach. Od tego roku każdy ogród w zależności od wielkości i posiadanej infrastruktury może otrzymać od ZZM-u ww. wsparcie do kwoty 250 zł lub 1000 zł. Wszystko finansowane jest ze środków bieżących.

Tereny pod ogrody społeczne są udostępniane mieszkańcom bezpłatnie, ale projekt ogrodów społecznych parcelowych zakłada dzierżawę gruntów na ten cel od ZZM co oznacza dochód dla gminy. Dopuszczalne jest zarówno w przypadku ogrodów społecznych, jak i ogrodów społecznych parcelowych poszukiwanie środków na funkcjonowanie ogrodów i ich rozwój z innych źródeł, tj. dotacje, granty, fundusze unijne, budżety obywatelskie czy inicjatywa lokalna.